

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20 botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

¡¡ XIIIIU !!

ESpanya s' aixeca, s posa á la boca 'l dit índice de la dreta y 'l dit índice de la esquerra. contrau la llengua ab forsa, engendra una corrent d' ayre, y allá vá 'l xiulet vibrant, estrepitos, fi y águt com la punta de punyal introduhintse en las orellas del Mónstruo.

—Estava escrit.
La xiulada s' insinúa á Lleyda, y 'ls xiulets fan coro á una frase mortal: «¡Que baile el Mónstruo!»

La xiulada reventa á Zaragoza, y 'ls xiulets fan coro á una altre frase cruel y despiadada: «¡Al corral!»
Y aquí acaba l' acte primer; y aquí podia haver acabat la comedia.

Peró aixís com las papellonas, guiadas per un instint fatal, donan voltas alrededor de la llum y no paran fins que la flama las carbonisa, aixís també 'ls mónstruos xiulats ó xiulats (lo mateix tè) corren en busca de novas aventuras, sense considerar que qui busca 'l perill, en lo perill sucumbeix.

Per aixó va fer un viatge á Andalusia, y ab ayre triunfal y rodejat de pinxos y altra gent assalariada tractava de fer la seva entrada en l' hermosa Sevilla. Buscava una ovació y vá trobar una segona xiulada, ab acompanyament de garrotadas, cops de pedra bolets y pinyas. ¡Quín triunfo per las ideas conservadoras!

L' acte segon vá ser digne del primer. L' interés de l' obra comensada á Lleyda y á Zaragoza vá anar creixent, obra comensada als conservadors, qu' en lloch de resignarse á ser modestos, van apareixer provocatius y altaners.

O sinó aquí están los discursos del Mónstruo cada cop més insultants y violents, que no 'ns deixarán mentir. Ab lo diapasson dels xiulets anava alsantse 'l diapasson de la precacitat y del insult. Lo Mónstruo reventava d' orgull y de imprudencia.

Llegint lo discurs de Barcelona contra 'l sufragi universal se compren la xiulada de Lleyda y Zaragoza. Llegint lo discurs de Madrid, se comprén la xiulada de Sevilla. Y llegint los discursos de Sevilla y Córdoba, se compren lo que ha vingut després.

Ignoro si en Cánovas coneix un quènto popular molt sapigut.

Una dona vá dir «pollós» al seu marit; y aquest que tenia mal genit, vá advertirli que si li tornava á dir aquella paraulota, la tiraria de cap al pou.

—«Ah sí? M' agradará veureho» —vá respondre la dona, y afegí per exasperarlo: —«Pollós, més que pollós.»

Lo marit, en un santiamen l' agafa ab un grapat, la lliga al llivant y comensa á amollarla pou endintre. Al tenirla dos ó tres metros avall, lo marit suspén la baixada, creyent que la dona s' arrepentiria; pero aquesta continua cridant: «¡Pollós!... ¡Pollós!... ¡Pollós!»

Uns quants metres més, y la dona, tretze son tretze. Ja ab las plantas del pésu tocava l' aygua, y cridava: «¡Pollós» més fort que may. Ja l' aygua l' hi arribava á la cin-

tura, ja la tenia al coll, y la dona no deixava de cridar la mateixa paraula. Per últim l' aygua li cobria 'l cap, y encare aquella dona tossuda, no podent cridar, treya 'ls brassos, y tot ofegantse, ajuntava las unglas dels dits grossos en actitud de esclafar polls.

Llavors lo marit vá amollar la corda, y la dona vá ofegarse.

Lo mateix ha fet lo poble de Madrid.

A l' arribada del Mónstruo presentava la capital un aspecte imponent. Las majors precaucions presas per l' autoritat van ser inútils per evitar la més gran xiulada que registra l' historia de tots los pobles en totas las épocas conegudas.

La gent s' apretava pèls carrers, per ahont havia de passar l' héroe de la festa.

Al divisarse 'l carruatje que 'l conduhia, vá sonar lo gran concert de pitos. Pero no n' hi havia prou per saciarlo. Un altre que no hagués sigut ell, hauria passat escorregut, arrosnat, tapanse la cara ab las mans, entre las apretadas filas dels xiuladors. Lo Mónstruo, fiel als seus instints, s' havia proposat exasperarlos y enardirlos. Per aixó gesticulava, treya 'ls brassos per la finestreta y llançava insults á borbotons, mentres lo seu cotxero digne deixeble d' ell, feya ab las mans senyal de tallar colls, y un conde grás que l' acompanyava, per servirli d' escut ó de barrera, llensava grapats de centims á la multitud, exclamant:

—¡Toma, canalla asalariada!...

Llavors lo poble, perduda la paciència, va fer com lo marit del quènto: vá amollar lo llivant.

Gracias á la forsa pública, pogué evitarse una desgracia, mentres l' héroe de la festa fugia com un esperitat á refugiarse á casa del seu sogre.

Peró la exasperació aná creixent y la massa s' escampá pèls carrers de Madrid, xiulant davant de las casas dels principals amichs del Mónstruo. Un día de xiulets. Xiulada en lo domicili de aquell que fá tres anys invadia l' Universitat y sabre en má atropellava als estudiants... Xiulada davant de la casa del Conde del greix y dels céntims... Xiulada davant del Círcul canovista... Xiulada davant de la redacció de *La Epoca*... Xiulada á tot arrèu hont se sentia farin conservadora.

Aixó succehia 'l día del gloriós Sant Martí.

Per lo qual bé podém donarnos la gran satisfacció de dir que á cada mónstruo le llega su San Martín.

L' enemadé totas las Universitats d' Espanya van desperlarse xiulant.

A Valencia, xiulets. Xiulets á Valladolid, á Salamanca, á Granada.

Y xiulets á Barcelona.

Aquí vá haverhi una manifestació estudiantil lo dilluns y un' altra 'l dimars. Aquesta última vá terminar davant de las portas de nostra redacció. Una comissió d' escolars vingué á donarnos las gracias, per la part que ha prés sempre 'l nostre periódich en la causa de la joventut que frequenta las Universitats. No podém menos de agrahir aquesta mostrá d' apreci. Ja saben los estudiants que LA CAMPANA DE GRACIA tocará sempre á somatent contra 'ls conculcadores de tots los drets y 'ls atropelladors de las nobles aspiracions del jovent ilustrat.

Mes avants de disoldres, los estudiants sapigueren fer tria de entre 'ls periódichs que 'ls insultan y 'ls que 'ls defensen. Lo *Diluvi* y *La Publicitat* sigueren objecte dels seus aplausos: mentres al *Diari de Barcelona* y á *La Dinastia* 'ls hi tocá ballar ab la més lletja, al só dels pitos.

Pitos hi hagué també contra D. Manuel Durán y Bas, no en sa qualitat de catedrático, ni en sa condició de juriscensult, sinó en son carácter de jefe del partit conservador de Barcelona.

Davant de las redaccions del *Brusi* y de la *Dinastia* fo-

ren cremats exemplars de aquests periódichs y á la plassa de Sant Jaume era cremat també un retrato del Mónstruo.

A un que s' extranyava del rumor dels xiulets, vá dirli un tranquil:

—¿Cóm no vol que sonin pitos, si s' está calant foch?...

—¿Ahont?

—¿Qué no ho véu? Al retrato de D. Anton.

Un retrato del mateix personatge que figurava en l' estamperia del Sr. Durán y Bori, fou comprat per un estudiant, esquinsat y tirat en l' ayre davant mateix de la botiga.

Aprenquin los conservadors que tot ho atropellan. Entre 'ls estudiants liberals se paga tot lo que s' esquinsa.

En cambi ells, quan fan un nyanyo sobre l' esquena de un ciutadá, no pagan res, ni l' árnicia.

Peró aquí es precís advertir que la manifestació dels estudiants de Barcelona no vá ser extemporánea com deyan alguns, sinó provocada per un grupo d' *estudiantillos*, que per contreure mérits y captarse notas de sobresalient van despenjarse enviant telégramas insultants de protesta contra 'ls estudiants de Madrid xiuladors del Mónstruo.

De aquellas camisas d' onze varas, vá sortir la manifestació realisada per la majoria dels escolars.

De la mateixa manera, al desafío dels que dimars á la tarde aplaudian al Sr. Durán y Bas, al eixir de la Universitat, van respondre 'ls estudiants ab una nova xiulada y una nova manifestació.

Que consti. Sense las intemperancias de las criaturas conservadoras, que tenen totas las malas manyas dels conservadors «rans, s' haurían pogut estolviar algunas escenas lamentables.

Mes en fi, la protesta está feta; y lo que més indigna als conservadors es que s' ha fet sense derramarse una gota de sanch. ¡Ah, si ells haguessen pogut trinxar á mitja Espanya y enviar l' altra mitja á Fernando Póol...

Peró no es possible: son velts, están gastatay 'ls han caygut las unglas.

Durant la restauració van ser los homes del auca; van fer y desfer á la mida del seu gust; van sembrar rezels los més indignes; van espargir odís los més insensats: dorchs

si avuy recullen xiuladas que no 's queixin: aquella llevar, produheix aquest fruyt.

Tres anys han estat fent lo manso, y ningú 'ls ha dit res. Pero arriba un moment que 's cansan d' esperar, y s' permeten ensenyar las dents contra 'l sufragi universal, compromís d' honra del partit que avuy governa, y aspiració franca de la majoria del país. Ja tiran la paciència en l' ayre, ja perdan los estreps, ja vociferan, ja insultan al poble ansios de regenerarse, ja s' ho volen menjar tot... ¿Qué ha de fer lo país liberal? Retxassarlos ab tota energia, atronarlos á xiulets; demostrarlos que son incompatibles ab l' ordre y la tranquilidat públicas, y que no en vá ha passat lo seu temps, y ha sobrevingut una atmósfera democrática dintre de la qual no poden viure.

Los xiulets de aquests dias sols poden traduirse de la següent manera:

—Arri allá, bôls d' orgull, sachs d' antipatia reaccionaris neulats... No 'n volém menjar de aquesta fruyta podrida... Arri allá, á fer companyia als madurs del any 68, que van morir á las vostras mans, quan no 'us van ser necessaris... ¿Vos molestan los xiulets? Donchs feuvos apardar dintre del ninxo: y gosarèu pel etern descans. L' única manera de no sentir xiulets consisteix en emigrar á l' altre barri.

P. K.

DEFINITIVAMENT sembla que diumenje se procedirà á la inauguració del Monument á Clavé.

Per lo tan lo próxim dissapte publicarem lo número de doble tamany que tenim ofert als nostres lectors, dedicat tot ell al immortal musich-poeta.

Després dels xiulets de 'n Cánovas, los aplausos á n' en Clavé.

Davant dels successos de Madrid y de las manifestacions celebradas pels estudiants de tota Espanya, paliexen tots los successos.

Del ukase de D. Jaume, contra 'ls energúmenos del Teatro del Olimpo, condemnantlos á fer penitencia en una casa religiosa, ja no se 'n parla.

Dels atropellos del governador de Girona contra la majoria de la Diputació provincial, qual corporació ha quedat de aquesta feta partida pèl mitj y sense saber per quin cantó girarse, ningú se 'n recorda.

Y finalment, de las últimas manifestacions dels reformistas á Barcelona, ningú 'n diu res.

Y no obstant, del discurs de 'n Romero Robledo, 'n quedarà una frasse, qu' es com una taca blanca en mitj de la negror que 'ns rodeja per tot arreu.

—Jo soch un demócrata blanch!—va dir l' ex-pollo antequera.

Un demócrata blanch! ¿No se 'l figuran ab la cara plena de farina y vestit de clown?

Lo corresponsal del *Brusi*, per fer la por á las classes conservadoras afirma que molts dels manifestants de Madrid duyan trabuchs y fusells recortats sota la capa, y anavan embossats per amagarlos.

Demano als lectors del *Diari* que no cayguin en basca, perque aixó no pot ser més que una brometa del corresponsal.

Perque ¿cóm va veure 'l corresponsal aquells fusells y aquells trabuchs, si 'ls duyan sota la capa y tant embossats anavan? A no ser que 'ls que usen aquestas joguinas fossen conservadors disfressats y amichs del corresponsal.

Metáforas del *Noticiero Universal*:

«Xispasos son aquests xiulets que poden fàcilment convertirse en foguera devoradora de lo existnt.

«Llamp» son aquestas pedradas que poden arruinar lo edificat á Segunto.»

¿Qué tal! ¿Si será sòlit l' edifici de Segunto, que un cop de pedra pot tirar-lo á terra!

Dissapte passat la Porta del Sol de Madrid estava plena de venedors de pitos que anunciavan aixis la seva mercancia.

—«Pitos á cinch céntims pels toros de demá.»

Y en efecie, la corrida de toros de diumenje va ser monstruosa.

Un grupo de xiuladors madrilenyos hauria invadit lo cassino conservador, á no evitarho 'ls republicans zorrillistas que tenen lo seu centro instalat en lo primer pis de la mateixa casa.

Aquells republicans declarats ilegals pels conservadors, van estolvir á aquestos un gran disgust.

Davant de aquest exemple eloqüent, si 'ls conservadors tinguessen conciencia, haurian de comensar per xiularse á si mateixos.

De lo que está més cremat D. Anton no es de la xiulada, sino de la conducta del govern, que quaranta vuit

horas després de aquells ruidosos successos, no havia anat encare á donarli la més minima satisfacció.

Ara suposém que hi hagués anat ¿qué dirian los conservadors?

Com si ho sentia: que 'l govern es molt baix, molt rastrer y molt hipocrita.

Apesar de que 'l crit predominant dels manifestants de Madrid, era 'l de «Abaix los conservadors», los periódichs de l' olla esquerdada s' empenyan en dir que per tot arreu no se sentian altres crits que 'ls de «¡Viva la Republica!», «¡Mori la monarquia!», «¡Mori la Reinal!»

¡Imposible! los conservadors no sentian més que xiulets.

Pero ells son aixis. Sonan aplausos y se 'ls quedan.

Sonan pitos y tot seguit los regalán á la monarquia.

Serán molt monárquichs ó al menós aixis ho diuhen; pero francament, més que monárquichs, son comprometedors.

Mártirs de Santa Coloma, dormiu en pau.

A vosaltres varen fusellarvos ab balas de plom, y viurèu sempre.

En cambi, á n' Ell acaban de fustellarlo á xiulets, y lo qu' es de aquesta execució capital, ja no se 'n alsa.

Suposin que per un moment adopta 'l govern lo sistema preventiu preconisat pels conservadors. ¿Quina es la millor manera de evitar que 's xiuli pels carrers? ¿Atacar al que duhen pito? Imposible. Son tants, que no hi hauria prou forza per contenirlos y domenyarlos.

Inventém una teoria. La causa primera de las xiuladas no son los xiuladors. Aquests son tot lo més la causa segona. La causa primera, la causa originaria de tot es que D. Anton vagi de vialje y 's passeji pels carrers.

Per lo tant l' ordre públich qu' es la primera necessitat d' un poble y la condició principal á que deu atendre tot govern, exigeix que D. Anton se tanqui á dintre de casa seva, per no surtirne may més.

A la primera vegada que surti se 'l declara ilegal.

Y en cas de reincidencia, fora contemplacions: se 'l deporta á las Carolinas.

¿Los estranya aquest procediment? Donchs tinguin en compte que aquest es lo tracte que donavan als republicans, los conservadors, al principi de la restauració.

Ab una diferencia: que als republicans no 'ns xiulava ningú, ni eran causa de que 's perturbés la tranquilidat dels carrers.

CARTAS DE FORA.—A Mataró, després de haver sigut colocada solemnement en la Plassa de Santa Ana la primera pedra de un monument destinat á perpetuar las jornadas del 10 de janer y del 13 de maig, ha hagut de venir la coalició fusionista-conservadora que domina en aquell ajuntament acordant desenterrar aquella primera pedra y trasladarla al cementiri.—Francament los que haurian de trasladarse al cementiri son los regidors que havent sigut elegits com liberals, van de brasset ab los conservadors, y hasta tenen un péu en la frontera del camp carlista. Regidors que aixis procedeixen son una colla de morts.

Ab la mateixa boca ab que diu mil pestes de la CAMPANA DE GRACIA, lo predicador del Vendrell que fa 'l novenari d' ánimas, recomena que 's comprin rosaris, escapularis y demés quincalla á un determinat subjecte, dihent que las Mares de Déu qu' ell ven tenen molta propietat, y que las noyas que 's gastan dotze céntims per un llibret de festejar, bé se 'n poden gastar tres més per uns escapularis.

La qüestió de la Plassa Mercat segueix al Vendrell del mateix modo. Reina gran efervescencia per haverse determinat posar buròts, á fi d' evitar que vaja á comprarse fora del terme. Y en tan l' arcalde primer está encausat. lo segon s' ha fingit malalt y 'l tercer se 'n ha anat á fora.—¿Quién me compra un llo? dirán los vendrellenchs.

Lo rector de Cardedéu dihent desde la trona que quan la Revolució de setembre 's recullian firmas demanant la desaparició de la Guardia civil; dels Mossos de la Esquadra y dels frares, perqu' eran un destorb ja qu' ells guardavan camins y camps, va tractar indirectament de l'adres als partidaris de la Revolució de setembre. ¡Y pensar que mentres tal deya cumplian exactament 15 anys de l' entrada dels carlins á Cardedéu, ahont van cometre tantas barbaritats y tropelias! Contra aquestas salvatjes no va tenir lo rector ni una paraula.

En va esperava una familia de Reus que la comunitat assistís á un enterro. Plovia y á lo millor la familia del mort va rebre recado de que 'ls capellans no podían sortir á causa de la pluja, que portessin lo mort á la iglesia, que allí l' esperavan. ¡Ah, si en lloch de ploure aygua, haguesin plogut monedas de cinch duros!

La familia del mort disposá que l' enterro seguís endavant: los capellans l' esperavan aixoplugats á la porta de la iglesia: pero ab gran sorpresa seva l' enterro, per ordre de la familia, va passar de llarch.—Amigo, qui vulgui péix que 's mulli l' etc.

Ara diu que la comunitat está tan cremada, y que tracta de dur á aquella familia als tribunals. Apa macos ¿á qué no son capassos de sostenir davant de la justicia la pretensió de cobrar sense haver fet la feyna?

XIULETS.

¡Ara sí que l' hem fet bona!
Ja nó faltava res més

que veure al ilustre Cánovas xiulat xiulat pels carrès!

¡Xiulá á un home tan simpátich, tan trempat, tan bon minyó que may ha fet altra cosa que mirar... per la nació!

¡Xiulá al poeta més alegre, mes pastoril, més prudent; lo qui ab sos versos á Elissa ha fet riure tan la gent!

¡El que fins ara 's pensava ser l' amo de la nació!

¡Xiularlo com un mal cómich! Vaja, aixó no t'è perdó.

¿Hont s' es vist rebre á pitadas á un home tan reputat, que no ha trencat en sa vida ni cap olla ni cap plat?

¡Perque va dí' aquí cert vespre que 'l poble 's venia 'l vol!

¿No veuhén qu' era una broma? ¡Ves per qué!... ¡pobre xicot!

¿Las saben las conseqüencias que la xiulada li ha dut?..

¡Está clar que aquestas cosas son malas per la salut!...

Ara 'l bon senyo, á la quenta, está que ha perdut la veu, y somia xiulets sempre, día y nit, per tot arreu.

Si vol menjar llangonissa, al punt que 'n va á tallá un tros, la llensa, perque s' espanta creyent qu' es un xiulet gros.

Quan pren café á casa seva, no més ne beu un glopet, perque desseguida troba que t'è un gust.. com de xiulet.

¿Veú algún home que fuma? Li sembla un xiulet cremant.

¿Passa la criada ab la escombra? ¡Un xiulet horripilant!

La mania xiuletesca me l' ha agafat de plé á plé: fora dels xiulets, lo pobre diu que no veu ni sent re.

¡Ay, mónstruo de mas entranyas! ¡que 'n deu estar de cremat!

Que 'l critiquin... ¡santo y bueno!... pero, fills, ¡xiulat!... ¡xiulat!!!

No tingui por: vindrá un día en que aquestos del xiulet se morirán... de vergonya.

Y 'ls pochos que quedin per mostra, vindrán junts, á pelotons, á tirarli incens y mirra; lo cap baix, de jonollons...

Potser que aquest día tardi deu anys... ó cinquanta... ó mil; pero que al fi ha de venirli, es segú: estigui tranquil.

Entre tan, simpátich mónstruo, deplorant tot lo passat, sápigá: que me 'n alegro de que l' hajin bèn xiulat.

C. GUMA.

KA-NO-WENS.

o que 'ls vaig á referir ha vingut pèl últim correo de la Xina. ¡Es una historia que trenca 'l cor!

¡Pobre Ka-No-Wens!... ¡Pensar que!...

Pero no 'ns entristim tan! de pressa, que vostés encara no saben de qué 's tracta. Ja plorarém després quan sápigán tot lo cas.

Vels 'hi aquí.

Ka-No-Wens es un xino tan lleig com los demés xinos lletxos; pero ell no s' ho coneix. Es dir que li passa, poch més ó menos, lo matix que als que no son xinos.

Mandarí dels més recargolats y condecorat ab la creu del Dragó vert, la del Dragó blau, la de la Sargantana vermella y otras creus tan famosas com aquestas, ocupa en l' imperi xino un dels més importants llochs polítichs... ó impolítichs, que aixó no se sab de cert.

Hi dit ja que Ka-No-Wens es lleig, pero torno á dirho, perque ho es tan, que per donar una idea de la seva lletjesa s' ha de dir varias vegadas

«Es nervios, vell, més magre que gras, mira malament y t'è mal génit»

¿No es veritat que un xino ab aquestas atractius [ha de fer goig?]

¿No es veritat que cap dona, per xina que siga, l' ha de poguer veure ni en pintura?

Pues s' equivocan completament.

Fa molts anys, lo mandarí 's va casar ab una mandarina. Adverteixo que á la Xina una mandarina no es una taronja, siro la dona d' un mandarí.

No se sab, ni 'ns interessa sapiguerho, si 'l matrimoni va ser felis: lo únich que s' ha posat en clar, es que la mandarina va morir y Ka-No-Wens va quedar viu.

Deyan que la pobra havia mort dels sustos repetits que li donava la cara del seu home; deyan que 'l carácter d' ell no era gayre apropiat pèl matrimoni; deyan... pero ¡s diuhen tantas cosas!... Vajan á sapiguer lo que hi ha de veritat y mentida en tot aixó.

Lo positiu es que Ka-No-Wens va trobarse altra vegada solet... y tan lleig com sempre.

Passats alguns anys, lo poble—es tan maliciós lo poble, sobre tot lo poble xino!—lo poble; pues, va comensar á

murmurar si 'l famés mandari tornava ó no tornava á casarse.

La meytat de la gent s' ho creya; pero l' altra meytat no s' ho volia creure. Las donas, especialment, no podían admetre de cap modo que hi hagués xina de prou tragaderas pera arpreplegar un mandari—per mandari que fos—tan enmatrucat y deslluhiat com Ka-No-Wens.

També aquesta vegada s' equivocavan las xinas! Vell y tronat—físicament—com era. Ka-No-Wens havia lograt cautivar lo cor d' una xineta, jova, simpática y de bona familia.

¿A qué 's devía tal miracle? Los diaris de la Xina portan detalls y antecedents que descorren tot lo vel del enigma.

Es precs declarar-lo en honor de la veritat. Lo que Ka-No-Wens havia cautivat á la xineta no era 'l cor, sinó 'l cap. La vanitat li havia tancat los ulls.

—¿No m vols?—li havia dit, Ka-No-Wens—¿no 'm vols, á mí que soch lo mandari més respectat de tota la Xina, la Conxinxina y la Indoxina? ¿á mí que tallo 'l bacallá en política, en historia en literatura, en totas las arts y ciencias conegudas y per coneixe?—

La xineta callava. ¡Aquella cara, aquella fesomia!.

—¿Ja sabs la sórt que 't deixas perdre?—tornava 'l mandari.—Mira que casada ab mí, serás casi tan com una reina! Mira que tothom t' omplirà d' obsequis y atencions! Mira que un viatge nostre será un viatge triunfal! Mira que...

La xineta, en lloch de mirar, va tancar los ulls y va dir: —¿Si 's soch leva!...

¡Tristas conseqüencias de la vanitat xinesca!

No s' anava á casar ab un home, sinó ab una bata groga plena de condecoracions, ab un basto de mandari, ab una reputació xina de primer ordre....

Lo matrimoni va efectuar-se: diu que verdaderament semblava una boda de emperadors. Tot era felicitat y alegría, tot eran saludos y enhorabonas. Fins aquí la cosa marxava molt bé.

Però va venir un día que la nova mandarina ya dir al seu marit:

—Y donchs! ¿que no fem cap viatge? Vull veure com los pobles t' aclaman y s' ajonollan al teu pas y t' alsan archs de triunfo....

—¿Si? Aném.

Y s' van posar á recorre tota la Xina.

De lo que refereixen los periódichs d' allí no se 'n pot treure l' aygua clara. Lo que resulta indiscutible es que Ka-No-Wens ha sigut rebut per tot allí hont ha anat ab esquellots. Ja se sab que 's esquellots allí, son com aquí 's xiulets: una manifestació d' antipatia.

¿Qué passa ara? Lo qu' es natural. Que la pobra xina s' ha vist burlada en las sevas ilusiones, que 'l seu Ka-No-Wens es més lleig que 'l botavant, y que en quan á lo de tallar lo bacallá... se las espinya.

De cuyas resultas lo matrimoni está com gos y gat y Ka-No-Wens ha agafat lo brom.

Las últimas noticias de la Xina no diuen si 'n sortirá.

FANTÁSTICH.

DIUHEN los enemichs dels estudiants: —Está bé: es cert que 'ls escolars no poden menos d' estar resentits ab los conservadors que quan governavan van atropellarlos. Però ¿han hagut de menester tres anys per mostrar son ressentiment? —Si senyors: han hagut de menester tres anys per ensajarse á xiular; porque tractavan de fer una xiulada modelo. Y ¡Viva Déu que ho han fet bé!

L' únich auto de presó que s' ha dictat á Sevilla, á conseqüencia de las garrotadas conservadoras, va dirigir contra 'l picador Bastón, entusiasta defensor del Mónstruo.

De manera que 'l día que D. Anton tinga per convenient retirarse a la vida privada, si 'ls conservadors son agrahits y comprenen los seus interessos, se deixarán de Pidals y de Silvelas, y nombrarán gefe del partit al picador sevilla.

Aixis com aixis ells sempre han sigut partidaris del bastó.

Un estudiant de medicina del colégi de Barcelona, va tenir l' ocurrencia d' enviar un telegrama á n' en Cánovas, concebut si fa ó no fa en los termes següents:

«Envíole gran cajon pitos á gran velocidad.»

Ignoro si serán com aquest los dos mil y pico de telegramas que segons diuen ha rebut lo Mónstruo després de la xiulada.

Y qué bonich D. Anton recorrent Espanya, á tall de rey, en companyia de la reyna consort! A Sevilla aquesta rebia memorials. A Córdoba, desde la estació, 'l felis matrimoni va dirigir-se á la catedral. Ja no faltava, sinó que 'ls cantessin un Te-deum.

—¿O rey ó res, diu en Cánovas.

Y 'l país en massa respon: —¿Donchs, res!

Un conservador que ha après del seu jefe y senyor la manya de inventar teorías per tots los cassos, deya:

—Al cap de vall los que xiulavan á D. Anton no passavan de una dotzena.

—¿Donchs, y 'ls altres?

—Los altres xiulavan als que xiulavan.

Sr. Sagasta, tóquila. Vosté será un peresós, un informal, un comodón que s' abandona á la corrent dels successos sense preocuparse de contrastarla ni de dirigirla; pero devegadas té cops amagats, cops de má mestra que 'l reconcilian fins ab los seus adversaris.

¿Qué va dir en Cánovas á Sevilla? Que la monarquia estava tan perduda á Espanya que ja no podia sortir al carrer.

Y ¿qué va fer vosté per desmentir al Mónstruo? Va lograr que la reyna regent y 'l seu fill sortissen á passejar pels carrers de Madrid, a peu y sense escolta. Y pels carrers de Madrid, en lloch de perills varen trobarhi probas repetidas de afecte y de respecte.

Paro preparis, Sr. Sagasta, que lo qu' es aquesta treta no li perdonan los conservadors, ni en aquest món ni al altre.

Ja veurá vosté, com lo menos que li diuen, es que ab la seva política envia la monarquia á passeig.

¿Y encare 's queixará en Cánovas de la rebuda que á Madrid van ferli?

Vaja, home, vaja, que aixó ja es plorar per vici. Després de tot, vosté pot dir, que may á cap home publich, l' ha anat á rebre á l' estació tanta gent com a veste al tornar de Andalucia.

Ni á ningú més se li ha donat may una serenata tan ruidosa.

Si jo pogués influhir ab los conservadors los hi donaria un consell. Jo al seu puesto, m' embossaria ab la capa de la dignitat, y 'm retiraria de l' arena política.

¿Que fa 'l país? Toca 'l pito? Donchs jo 'm dedicaria á tocar la flauta.

Deya una persona imparcial: —Tan mateix es molt cruel la conducta dels madrilenys ab D. Anton. Ja té rahó 'l ditxo: «D' arbre mort tothom ne fa llenya.»

—Cuidado: rectifiqui aquest refrán. —Qué vol dir: —Que d' arbre mort, tothom ne fa pitos.

En Ratés, als carlins, que l' altre dia van anar á pasturar per las montanyas de Vallvidrera:

«La proba de qu' en Necedal no pot ser carlí, es que va fugir escapat de Barcelona, y 'ls verdaders carlins no fugen.»

Sr. Ratés, cuydado: miri que las columnas liberals no coneixen als carlins més que d' esquena, desde l' héroe de Oroquieta, fins al últim ranxero.

Un conservador proposa, qu' en desagravi del mónstruo, se li aixequi un monument publich.

No puch menos de adherirme al pensament, ab una sola condició. Que 'l monument sigui una columna en forma de pito, y al cim l' estatua de D. Anton, tapantse las orellas ab las dos mans.

La primera vegada que van xiularlos, van dir que si hi tornavan se tancarian á casa seva per no sortirne may més.

Tornan á xiularlos y no s' hi tancan. A la segona xiulada van dir que no hi havia altre remey qu' emigrar d' Espanya.

Y 'ls xiulan per tercera vegada y no 's mouhen. ¿Y donchs qué s' ha de fer perque se 'n vajan? ¿Volen que 'l país los hi pagui 'l passatge.

Diguin tho clar, y s' obrirá tot desseguit una suscripció nacional.

Segons lo Diari de Barcelona, las xiuladas venen á sortir á uns trescents rals l' exemplar.

No es exacte. Ab pitos solament van gastarse 'ls madrilenys tres ó quatre mil duros.

Entre 'ls estudiants de Madrid se repartían uns paperets que deyan: «Unió moral y física.»

—¿Física?—preguntavan alguns ab extranyesa. —Si, senyors. La física es una ciencia que s' ensenya en tots los Instituts y en totas las Universitats. Las xiuladas son del domini de l' acústica y l' acústica es del domini de la física.

De manera que quan los estudiants xiulan, poden dir que fan practica de una assignatura.

—¿May lo xiular será un dret!—diuen los conservadors esbarats.

En efecte: per ells no ha sigut un dret, sinó un tort.

Si al menos las xiuladas de aquests dias los servisen d' experiència!

Però nó: ells més autoritaris que may.

Ja poden xiular, si 'l Mónstruo no hi vol veure.

Però no importa.

Al menos que no pugan dir may, que de aquestas xiuladas no se 'ls ne dona un pito.

Cervantes, va dir que Barcelona era l' arxiu de la cortesia.

Cánovas per no ser menos que Cervantes, també farà una frasse.

Cánovas dirá que Madrid es un magatzém de xiulets.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Pa-pa-na-tas.
2. ENDEVINALLA.—Lo pensament.
3. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Oliveras.
4. GEROGLÍFICH.—Ab claus s' obra tot.

Han endevinat las 4 solucions, los ciutadans J. T. Anguila. Tres del llas escorredor. Antonieta. Xarel-lo, Estudiant Económich y Un Salta-tauells. N' han endevinadas 3, Pep Martra y A. M.; 2, Ciri Neo y 1 no més Pollastre aixelat y Apolo Rubicundo.

XARADA. Hu-dos, es un nom de dona; hu-dos-tres, terme flamench, lo quatre, beguda bona que quan vaig al café preunch, y es un músich en Total que té fama universal.

DOLORS MONT.

TRENCA-CLOSCAS.

D. MIGUEL URREA.

SALT.

Formar ab aquestas lletras lo títul de una comedia casellana.

C. REUS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Una bestia casolana.
8 5 6 7 8 3 4.—Nom de dona.
5 4 5 6 7 8.—Un ofici.
1 2 6 8 5.—Part de un animal.
5 2 1 4.—Un menjar molt corrent.
3 8 6.—Un líquit de molt aliment.
7 8.—Molt poca cosa.
7.—Consonant.

R. RUCHS.

GEROGLÍFICH.

D. AR
IK

BON.

A. GIBERT.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciutadans A. S., Paquillo de la Ganyota, Moro Ayné, J. Masó, Oiluj Yag, R. Torrens B, J. Uson, J. B. Aidab, J. Blanch y F. Un Salta-tauells, P. Argela, Noy Ros, Bofarull, D. Bartrina y C., P. V., J. B. Barraca, E. S. A., M. Pons Pell, Gil Ramentol, Rosa Xala, Placido Simbori, Carolino, Paquito, Pica-Parets, Caput cucurbitos, Angel de la Guardia y Pep Martra:—Lo que 'ns envian no fa per casa.

Ciutadans Ego Sum, Maginet Petit, J. Coca y Coca, E. Nuabart y Casas, Quim del café, Católich, Cotorra de Vilanova, J. T. Anguila, Taghuróff, Terenyina Sarralesca, Japet de l' Orga y F. Tiana. Isertarem alguna cosa de lo que 'ns remeten.

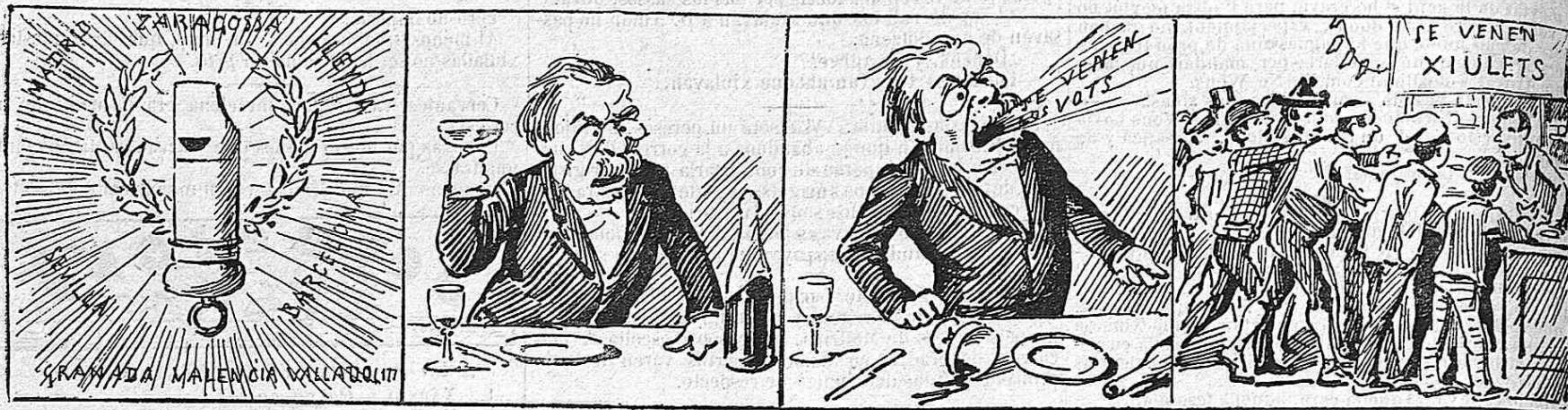
Ciudadá Andresillo: Está millor; pero encare hi falta expontaneitat y desembras.—E. V. Lo sonet va bé.—Sotero Presas: L' article podria ser més concret; pero en n, envihi 'ls altres dos que anuncia y veurém tots plegats quin efecte fan.—A. Camps: No fá per casa.—Segimon: Va bé.—Maximino: Lo de aquesta semana es fluixet.—J. Prats Nyach: No té prou interés.—Dr. Tranquil: No fila prou bé:—Picio, Adam y C.: Bén miradas las duas poesias resultan molt incorrectas.—Just Aleix: Lo que varem observarli no vol dir que l' article estigui mal ni molt menos. Quatre lineas al final podrian resoldre la qüestió ¿no li sembla?—J. Portals: No entra en lo plan del número que 'ns hem format.—Pesa y S.: L' article es molt ignocent.—E. Banús: Lo de aquesta semana no va prou bé.—N. de las I. y Quimet de la V.: Lo sonet es fluixet.—T. Doy: L de vosté va bé.

—Dolors Mont: Casi tot lo que 'ns envia es insertable.—A. Sala-bert: Agrahim l' oferta; pero 'l carácter del assumpto no entra en la indole dels nostres periódichs.—J. A. y R.: Lo sonet no té prou xispa.—Samuel del Palau: Va bé, com sempre.—Fonio Dediú: Vosté té molta xispa ¡llastima que lo que 'ns envia siga tan desigual! Respecte a lo que feyan los grans escriptors, pensi qu' ells podían ferho y á nosaltres no 'ns estaria bé.—L' article «Un bon Jan» té qualitats que 'l fan recomenable.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tassó, Arch del Teatro. 21 y 23.

LA GRAN XIULADA DEL SIGLE.

Curta y verídica historia d' un xiulet, que en quatre días s' ha vist coronat de gloria.

Don Anton vé á Barcelona y un vespre, després d' un tech, pren la copa y enrahona.

Diu que 'l poble es un panarra y un perdut, que quan té vot se 'l ven ab tota la barra.

Sentint aixó, dels quartets que n' ha tret dels vots venuls, lo poble 'n compra xiulets.

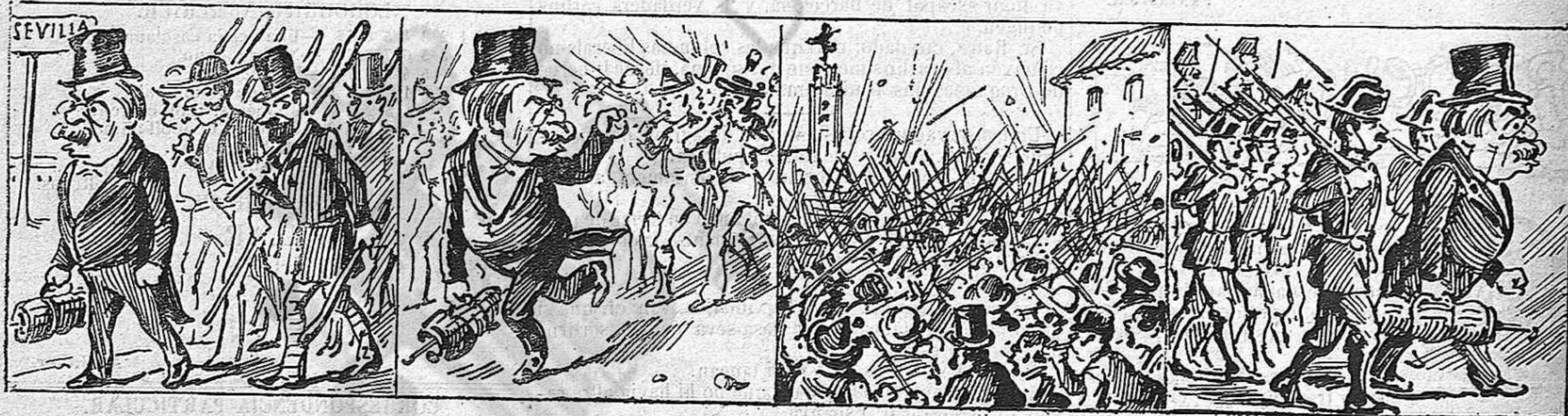

A Lleyda, per preparar las ovacions que 's projectan, ja 's comensan á ensajar.

Entra l' home á Zaragoza ab serenata de pitos y alguna cosa més grossa.

Fins la Verge del Pilar, desde dalt de la columna ajuda al poble á xiular.

Llavors don Anton s' altera y diu deu mil disbarats, posantse igual que una fiera.

Preveient nous esbalots, lo mónstruo al entrá á Sevilla porta guardia de garrots.

Pero 'ls trempats sevillans li donan una xiulada pitjör que 'ls zaraqossans.

Lo xibarri es tan espés, qu' entre pitos y garrots se pot dir que no 's veu res.

Veyentse tan festejat, don Anton fuig de Sevilla per la tropa acompanyat.

Arriba á Madrid y ¡adiós! altra vegada me li arman un escándol espantós.

Arbres, teuladas, balcones... tot está invadit pel poble xiulant ab tots los pulmons.

Don Anton crida, provoca... y al arribá á casa seva treu bromera per la boca.

Ara aquí 'l tenfu: ¡pobret! Politicament, ha mort enterrat per un xiulet.